

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 220.547 van 10 september 2012
in de zaak A. 201.471/X-14.760.**

In zake : 1. Bernard SPAAS
 2. Michel SPAAS
 3. Fabienne SPAAS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Christian Lemache
 kantoor houdend te 3800 SINT-TRUIDEN
 Tongersesteenweg 60
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

1. de gemeente ALKEN
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Wim Mertens
 kantoor houdend te 3580 BERINGEN
 Scheigoorstraat 5
 bij wie woonplaats wordt gekozen
2. het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 19 augustus 2011, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van 24 maart 2011 van de gemeenteraad van Alken waarbij het rooilijnenplan en onteigeningsplan Grootstraat definitief wordt vastgesteld.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De eerste verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben ten aanzien van de eerste

verwerende partij een memorie van wederantwoord en ten aanzien van de tweede verwerende partij een toelichtende memorie ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Frans De Buel heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 april 2012.

Staatsraad Jan Clement heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Leen Vanbrabant, die loco advocaat Christian Lemache verschijnt voor de verzoekende partijen, en advocaat Joris Gebruers, die loco advocaat Wim Mertens verschijnt voor de eerste verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Frans De Buel heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Buiten de zaak stellen van het Vlaamse Gewest

3. Artikel 12, zevende lid, van het decreet van 8 mei 2009 houdende vaststelling en realisatie van de rooilijnen luidt als volgt:

“Het onteigeningsplan voor de realisatie van het gemeentelijk rooilijnplan wordt aan de Vlaamse Regering voorgelegd. De Vlaamse Regering beslist over het verlenen van de onteigeningsmachtiging”.

In het bestreden besluit wordt onder meer het volgende gesteld:

“Gelet op artikel 12 van het Rooilijnendecreet van 08/05/2009 dat stelt dat het onteigeningsplan dat gelijktijdig met het rooilijnenplan waarvan het de uitvoering beoogt, wordt opgesteld, samen met het rooilijnenplan onderworpen wordt aan de procedure voor de vaststelling van het rooilijnenplan.

(...)

Artikel 2: Het rooilijnenplan en onteigeningsplan Grootstraat zoals opgemaakt door het studiebureau Technum, Ilgatlân 23, 3500 Hasselt, in dato 14/11/2010, ref. 53-453503, wordt definitief vastgesteld.

Artikel 3: Aan het college van burgemeester (en schepenen) wordt opdracht gegeven (...) het onteigeningsplan voor machtiging voor te leggen aan de Vlaamse Regering”.

Het blijkt dat het door het bestreden besluit vastgestelde onteigeningsplan niet “voor machtiging” aan de Vlaamse regering is voorgelegd. Het Vlaamse Gewest is dan ook ten onrechte aangeduid als verwerende partij en moet dus buiten de zaak worden gesteld. Waar er hierna sprake is van “de verwerende partij” wordt dan ook de gemeente Alken bedoeld.

IV. Feiten

4. De verzoekende partijen zijn eigenaar van een perceel aan de Grootstraat te Alken, kadastraal bekend sectie D, nr. 214/p.

5. Op 25 november 2010 beslist de gemeenteraad van Alken om voor de Grootstraat een rooilijnen- en onteigeningsplan voorlopig vast te stellen.

6. Van 27 december 2010 tot 27 januari 2011 wordt een openbaar onderzoek georganiseerd omtrent het voormelde rooilijnen- en onteigeningsplan. Met een brief die is ondertekend door de drie verzoekende partijen als “mede-eigenaars”, dient de tweede verzoeker een bezwaarschrift in waarin er geprotesteerd wordt tegen de onteigening van een deel van het perceel van de verzoekende partijen en waarin gesteld wordt dat er geen objectieve criteria werden gehanteerd en er geen enkele (juridische) reden is om enkel de braakliggende gronden te selecteren voor een mogelijke inplanting van een schuilhuisje voor de aan te leggen bushalte. Ook wordt gewezen op de ontneming

van bouw mogelijkheden aan de (toekomstige) eigenaars (onder andere qua inrit) en de daarmee gepaard gaande zeer grote waardevermindering. Tot slot wordt aangevoerd dat mogelijke alternatieven op bebouwde percelen niet werden onderzocht.

7. In het bestreden besluit bespreekt en weerlegt de gemeenteraad de tijdens het openbaar onderzoek gemaakte bezwaren en wordt het voormelde rooilijnen- en onteigeningsplan definitief vastgesteld.

Met betrekking tot het voormelde bezwaarschrift stelt het bestreden besluit:

“Gelet op het bezwaarschrift van de heer Michel Spaas dat melding maakt van het ontbreken van objectieve criteria bij de bepaling van grondinnames voor de latere realisatie van bushalteaccommodaties, daar waar deze bepaling het voorwerp heeft uitgemaakt van een onderzoek in het kader van de opmaak van de startnota en projectnota voor de geplande wegeniswerken in de Grootstraat. De keuze voor onbebouwde percelen werd in(...)gegeven in het kader van de nog vrij te bepalen inrichting van deze percelen. Wat het bezwaar betreffende de waardevermindering van het betreffende perceel betreft dient opgemerkt dat de uit te keren vergoeding pas in een later stadium in het dossier zal bepaald worden en momenteel geen voorwerp van het bezwaar kan vormen”.

De door het bestreden besluit vastgestelde rooilijnen treffen het perceel van de verzoekende partijen niet. Wel voorziet het door het bestreden besluit vastgestelde plan een te onteigenen “inname” (perceelsinname 26) met een oppervlakte van 18ca op het laatstgenoemde perceel. Deze “inname” blijkt bedoeld te zijn voor de plaatsing van bushalteaccommodatie.

V. Ontvankelijkheid van het beroep - belang

Het aangevoerde belang

8. In hun verzoekschrift stellen de verzoekende partijen dat zij beschikken over het vereiste belang, aangezien zij eigenaar zijn van een perceel dat mede het voorwerp uitmaakt van het bestreden besluit en omdat de “(e)erste verzoeker” een bezwaarschrift heeft ingediend.

9. In hun laatste memorie voeren de verzoekende partijen nog aan dat het niet is omdat er nog geen machtiging tot onteigening is aangevraagd of verkregen dat het onteigeningsplan geen rechtsgevolgen zou ressorteren, en dat bepaalde rechtsgevolgen zelfs expliciet in de regelgeving staan.

Zo wijzen ze erop dat het onteigeningsplan, gelet op artikel 2.4.8 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna: VCRO), een recht doet ontstaan voor de overheid om ergens binnen een termijn van 5 jaren over te gaan tot onteigening. Voorts vestigen de verzoekende partijen er de aandacht op dat artikel 4.3.1, §2, 2° VCRO bepaalt dat de overheid bij de beoordeling van de overeenstemming van een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning met de goede ruimtelijke ordening beleidsmatig gewenste ontwikkelingen in rekening kan brengen, en dat de gemeente Alken het onteigeningsplan als een dergelijke ontwikkeling kan beschouwen. Ook citeren de verzoekende partijen artikel 4.3.8, §1 VCRO waarin is bepaald dat “(e)en stedenbouwkundige vergunning (...) niet (kan) worden verleend voor het bouwen of herbouwen van een constructie op een stuk grond dat door een rooilijn is getroffen, of voor verbouwings- of uitbreidingswerken, andere dan stabiliteitswerken, aan een door een rooilijn of een achteruitbouwstrook getroffen constructie, behoudens onder de voorwaarden die worden bepaald bij of krachtens het decreet van 8 mei 2009 houdende vaststelling en realisatie van de rooilijnen”.

Beoordeling

10. Betreffende hun belang verwijzen de verzoekende partijen in hun verzoekschrift naar hun hoedanigheid van eigenaar van het perceel nr. 214/p en naar het ingediende bezwaarschrift van 20 januari 2011. Dat bezwaarschrift blijkt bezwaren te bevatten die enkel betrekking hebben op de onteigening van een deel van het perceel van de verzoekende partijen die in het bestreden besluit, is voorzien. Door hun belang in de inleidende akte te beperken tot de op het goedgekeurde onteigeningsplan voorziene “inname” op hun perceel, stellen de verzoekende partijen grenzen aan het door hen op gang gebrachte gerechtelijk debat, die zij niet in een later procedurestuk naar eigen believen mogen

verleggen. Zij voeren bovendien twee middelen aan die enkel tegen de onteigening van deze “inname” zijn gericht. In het eerste onderdeel van het eerste middel argumenteren zij dat gelet op het voorzien van de “inname” op het ontwerpplan dit plan ook aan de eerste verzoeker en de derde verzoekster had moeten worden betekend. In het tweede onderdeel van het eerste middel voeren zij aan dat de verwerende partij de onteigening van de “inname” het voorwerp had moeten laten uitmaken van een afzonderlijke plan en niet had mogen opnemen in het rooilijnplan. In het tweede middel voeren zij aan dat de onteigening van de “inname” niet op een afdoend motief steunt.

11. Uit het voorgaande wordt afgeleid dat het voorwerp van het beroep beperkt is tot de door het bestreden besluit voorziene onteigening, en meer bepaald tot de onteigening van de “inname” op het perceel van de verzoekende partijen.

Bij ontstentenis van de vereiste onteigeningsmachtiging is het bestreden besluit, in zoverre het betrekking heeft op het onteigeningsplan, niet uitvoerbaar en dus niet griefhoudend.

12. Wat de verzoekende partijen in hun laatste memorie nog aanvoeren, doet geen afbreuk aan het voormelde.

Er dient immers te worden vastgesteld dat artikel 2.4.8 VCRO enkel betrekking heeft op een onteigeningsplan dat reeds is goedgekeurd en dit bovendien in het raam van een ruimtelijk uitvoeringsplan en dat de verwijzing naar de in artikel 4.3.1, §2, 2° VCRO bedoelde “beleidsmatig gewenste ontwikkelingen” al te hypothetisch is om de verzoekende partijen een belang te verschaffen bij het aanvechten van het bestreden besluit dat, in zoverre het de onteigening betreft, een niet-uitvoerbaar besluit is.

13. Het beroep is onontvankelijk.

BESLISSING

1. Het Vlaamse Gewest wordt buiten de zaak gesteld.

2. De Raad van State verwerpt het beroep.

3. De verzoekende partijen worden verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 525 euro, ieder voor een derde.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van tien september 2012, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

	Roger Stevens,	voorzitter van de Raad van State,
	Johan Bovin,	staatsraad,
	Jan Clement,	staatsraad,
bijgestaan door		
	Greta Scheveneels,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Greta Scheveneels

Roger Stevens